

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน และครูผู้สอน จำนวน 58 คน รวมทั้งสิ้น 65 คน ของโรงเรียนในเครือข่ายร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ประจำปีการศึกษา 2553 เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 52 ฉบับ ร้อยละ 80 จากทั้งหมด 65 ฉบับ ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้ความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ในการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการรวบรวมข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สื่อบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย และจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ข้อมูลไว้ว่า ไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่ได้วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ไม่ได้กำหนดขอบข่ายลักษณะของข้อมูล ที่ควรจัดเก็บรวบรวม ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยไม่ทราบ คือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล การวางแผนอย่างเป็นระบบ การกำหนดขอบข่ายลักษณะของข้อมูล ที่ควรจัดเก็บ การกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเตรียมเครื่องมือทุกครั้งในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับปัญหาที่พบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้บริหารและบุคลากรให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศน้อยมาก และขาดการจัดระบบที่ดี โดยให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน และทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศ

ส่วนการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ได้จำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานของโรงเรียน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบตรงตามวัตถุประสงค์ของงานระบบสารสนเทศ ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบถูกต้องเป็นปัจจุบัน ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ข้อมูลไว้ว่า ไม่ได้วางแผนตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นระบบ ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบข้อมูล และไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบข้อผิดพลาด ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยไม่ทราบ คือ การตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรวบรวมทุกครั้ง การกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบครอบคลุมกรอบงานของโรงเรียน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบตรงตามวัตถุประสงค์ของงานระบบสารสนเทศ ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบตรงตามความต้องการของผู้ใช้ อีกทั้งไม่ทราบการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูล การกำหนดวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบข้อมูล การวางแผนตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นระบบ การจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานของโรงเรียน ส่วนปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อมูลไว้ว่า ผู้บริหารและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศ ขาดการวางแผน การตรวจสอบ และติดตามข้อมูล ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลบุคลากรควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบสารสนเทศและควรร่วมมือกัน

ในขณะที่การดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ มีแนวปฏิบัติในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลมีผู้รับผิดชอบการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบุคคลเดียวกับผู้เก็บรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุงแก้ไขสารสนเทศที่ประมวลผลผิดพลาดให้ถูกต้อง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ข้อมูลไว้ว่า ไม่ได้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคำนวณ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูล และไม่ได้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยไม่ทราบ คือ ไม่ทราบว่ามียังประมาณในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ทราบว่ามีการผู้รับผิดชอบการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบุคคลเดียวกับผู้เก็บรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล ไม่ทราบกำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูล และการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคำนวณ ส่วนปัญหาที่พบผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อย ให้ข้อมูลไว้ว่า บุคลากรขาดความรู้ความสามารถด้านการประมวลผลข้อมูล ขาดการวางแผนในการตรวจสอบข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรให้ความรู้กับบุคลากรในการประมวลผลข้อมูลและควรวางแผนในการตรวจสอบข้อมูล

ส่วนการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ได้นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเพื่อเผยแพร่ในโรงเรียน นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้วางแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนและนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ไปใช้รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ตัดสินใจตามลักษณะงาน ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ข้อมูลไว้ว่า ไม่มีงบประมาณสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน ไม่มีสถานที่เป็นห้องปฏิบัติการสำหรับนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ไม่ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยไม่ทราบ คือ ด้านงบประมาณในการสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน ไม่ทราบเรื่องการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปควบคุมการดำเนินงานต่าง ๆ ตลอดจนการนำไปใช้รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเพื่อเผยแพร่ภายนอกโรงเรียน และการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้สไลด์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยให้ข้อมูลปัญหาที่พบว่า ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานโดยตรง และการนำเสนอข้อมูลยังมีรูปแบบจำกัด โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดบุคลากรรับผิดชอบ ควรจัดระบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ในรูปแบบต่างๆ ให้ทันตามเหตุการณ์ และควรนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย

ขณะที่การดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อมูลไว้ว่า ได้จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้แฟ้มข้อมูล และตู้เก็บเอกสาร จัดเก็บในรูปแบบเอกสารรายงานข้อมูลสถิติ ป้ายนิเทศ ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนให้ข้อมูลไว้ว่า ไม่มีงบประมาณสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ไม่มีสถานที่เป็นห้องศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาไว้เป็นสัดส่วน ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้วิธีทัศน์ ไม่ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบประจำศูนย์สารสนเทศ ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยไม่ทราบ คือ ด้านงบประมาณสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประจำศูนย์สารสนเทศ การจัดสถานที่เป็นห้องศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาไว้เป็นสัดส่วน วัสดุครุภัณฑ์ที่ใช้จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยให้ข้อมูลด้านปัญหาที่พบไว้ว่า ไม่มีสถานที่จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ และขาดระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ดี โดยให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรวางแผนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ควรจัดสถานที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศและดำเนินงานระบบสารสนเทศ

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ซึ่งผู้ศึกษาได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปราย ดังนี้

ในด้านการรวบรวมข้อมูล พบว่า ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สื่อบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งใกล้เคียงกับเกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544, หน้า 6) ที่ได้กล่าวถึงการจัดข้อมูลหรือ การมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการ และการเลือกสรรใช้ข้อมูล ที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและควรจะครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา ขณะที่ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึงการจำแนกข้อมูลเป็น 2 ประเภทใหญ่ตามวิธีการเก็บรวบรวม คือ แหล่งปฐมภูมิ (Primary sources) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งนี้เรียกว่า “ข้อมูลปฐมภูมิ” ซึ่งได้จากแหล่งที่เกิดของข้อมูลโดยตรง เช่น การแสดงออกของนักเรียน พฤติกรรมของครู เป็นต้น และแหล่งทุติยภูมิ (Secondary sources) ข้อมูลจากแหล่งนี้ เรียกว่า “ข้อมูลทุติยภูมิ” ได้จากการที่ผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นเก็บรวบรวมไว้ก่อนแล้ว ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ เอกสาร รายงาน หรือหลักฐานต่าง ๆ การใช้ข้อมูลประเภทนี้จะต้องระมัดระวังเพราะอาจได้ข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน แต่ส่วนดีก็คือ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จะต้องกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการ กำหนดวิธีการจัดเก็บ สร้างหรือจัดหาเครื่องมือในการจัดเก็บให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและแหล่งข้อมูล เช่น แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบบันทึก การสังเกต เป็นต้น นอกจากนั้นควรกำหนดเวลาในการจัดเก็บและหน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดเก็บให้ชัดเจนด้วย ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงการได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรงตามความต้องการที่กำหนดไว้และมีความเชื่อถือได้ สำหรับชวลิต แพนอม (2547) ได้ศึกษาการจัดทำคู่มือปฏิบัติการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนบ้านท่าเมืองล้ง อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ มีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล การกำหนดขอบเขต และวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลและกำหนดแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน ในขณะที่ อรุณา แก้วสว่าง (2548) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ในด้านการวางแผนจัดเก็บข้อมูล ได้จัดทำรายการข้อมูลที่ถูกต้อง รวมทั้งออกแบบระบบจัดเก็บประมวลผล ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า คำนึงถึงเรื่องของระบบและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งคล้ายกับ จันทรพร เสงี่ยมพัศตร์ (2549) ที่ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ได้วางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล อย่างเป็นระบบ กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล ในทำนองเดียวกัน กิตติศักดิ์ เจริญศรี (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของ โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง พบว่า ส่วนใหญ่ได้แต่งตั้งบุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อดูแล ระบบเครือข่ายในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดสรรงบประมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูล วางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายระยะใกล้ กำหนดขอบเขตในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และใช้คอมพิวเตอร์ในการรวบรวมข้อมูล ในขณะที่ เทพฤทธิ์ วรรณมะกอก (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายสามัคคี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานด้านระบบ สารสนเทศทุกคนได้กำหนดวัตถุประสงค์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ส่วนใหญ่ได้แต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้วางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดรายการของ ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งภายในโรงเรียนและแหล่งภายนอกโรงเรียน ซึ่งตรงกับ สุชีรา จินดาวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา พบว่า ในการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วางแผนใน การเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเตรียมเครื่องมือทุกครั้ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในทำนองเดียวกัน ปิยรัตน์ วงศ์เด็ง (2551) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบ สารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ด้านการรวบรวม ข้อมูลได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวปฏิบัติในการเก็บรวบรวม ข้อมูล และแต่งตั้งคณะกรรมการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่จำแนก ข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานของโรงเรียน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบตรงตาม วัตถุประสงค์ของงานระบบสารสนเทศ และตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับข้อมูล ในอดีต ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบถูกต้องเป็นปัจจุบัน ซึ่งตรงกับ สำนักงานทดสอบทาง การศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลว่า ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ ก่อนที่จะนำไปประมวลผล ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน เนื่องจากในระบบของการจัดเก็บและการบันทึกข้อมูลอาจมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้เสมอ การตรวจสอบข้อมูลโดยทั่วไปกระทำใน 3 ลักษณะคือ ด้านความถูกต้องของข้อมูล อาจพิจารณา ได้จากความสอดคล้องระหว่างข้อมูลในส่วนย่อยและส่วนรวม ความสมเหตุสมผลของข้อมูล และความเกี่ยวข้องของข้อมูลตามความต้องการ ด้านความสมบูรณ์ของข้อมูล อาจพิจารณาจาก ความครบถ้วนของข้อมูลและความเพียงพอของข้อมูลตามความต้องการ และด้านความเป็นปัจจุบัน

ของข้อมูล อาจพิจารณาจาก วัน เวลาที่ระบุในเอกสารหรือแหล่งข้อมูลนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานอื่น หรือบุคคลอื่น ๆ เป็นผู้จัดเก็บต้องพิจารณาว่าช่วงเวลาของการเกิด หรือการจัดเก็บข้อมูลเหล่านั้น ตรงกับความต้องการ ใช้หรือไม่ ในขณะที่ ประเสริฐ สุขสิงห์คลี (2541) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในยุคปฏิรูป การศึกษา : ศึกษากรณี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล ไม่มีวิธีตรวจสอบข้อมูลที่เป็นระบบ กระทำเป็นบางครั้งไม่ต่อเนื่อง ข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่เป็นปัจจุบัน ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล บุคลากรไม่ทำการประมวลผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูลและขาดเครื่องมือ ซึ่งคล้ายกับ ชวลิต แพลนอม (2547) ที่ได้ศึกษาการจัดทำคู่มือปฏิบัติการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศ เพื่อการบริหาร โรงเรียนบ้านท่าเมืองลำ อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า มีปัญหาในการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันถูกต้องแม่นยำ และ ทันสมัย ในขณะที่ จันทรา จันทเลิศ (2548) ได้ศึกษาการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูล ในขณะที่ อรุณา แก้วสว่าง (2548) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ได้ตรวจสอบความชัดเจนของการเขียนข้อมูล สำหรับ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์ (2549) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ได้ตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งที่เกี่ยวข้องข้อมูลได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของงานระบบ สารสนเทศ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามคือ ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต ข้อมูลครอบคลุมกรอบงานของสถานศึกษาซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาที่พบในครั้งนี้ ส่วน กิตติศักดิ์ เจริญศรี (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง พบว่า ได้ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้มาตรงตามเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ กำหนดผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต ตรวจสอบข้อมูลด้วยการสุ่มตรวจ และตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันจากแหล่งข้อมูลที่ได้มา ในขณะที่ เทพฤทธิ์ วรรณมะกอก (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายสามัคคี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศส่วนใหญ่ได้ตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลและการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบข้อผิดพลาด สำหรับ นันทนา บริรักษ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าบุคลากร

ที่รับผิดชอบการตรวจสอบข้อมูลขาดความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดในการตรวจสอบข้อมูล อย่างแท้จริงขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบข้อมูล ไม่มี คณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูลทำให้ข้อมูล เกิดความผิดพลาดได้ง่าย ในแต่ละฝ่ายงานไม่ได้ ตรวจสอบข้อมูลก่อนส่งข้อมูล ส่งผลให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความเป็นจริง ในขณะที่ ทีวีรรณา เอกตะ (2550) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ได้วางแผนในการตรวจสอบข้อมูล ไว้อย่างชัดเจน ส่วนสุชีรา จินดาวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียน ดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา พบว่า ได้จำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานทุกครั้งที่ได้ ข้อมูล แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ ในการตรวจสอบข้อมูลและตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนจัดเก็บ ซึ่งคล้ายกับ ปิยรัตน์ วงศ์แดง (2551) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนการจัดเก็บ ตรวจสอบ ข้อมูลหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล และจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะงานของ สถานศึกษา

สำหรับการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการประมวลผลข้อมูล พบว่า ได้แต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และมีแนว ปฏิบัติในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล มีผู้รับผิดชอบการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลเป็น บุคคลเดียวกับผู้เก็บรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุงแก้ไขสารสนเทศที่ประมวลผลผิดพลาด ให้ถูกต้อง ส่วนชวลิต แพลนอม (2547) ได้ศึกษาการจัดทำคู่มือปฏิบัติการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนบ้านท่าเหมืองดั่ง อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ประมวลผลข้อมูลได้ตรงตาม กำหนดเวลาและการจัดทำดัชนีข้อมูลสารสนเทศ ในขณะที่ อรุณา แก้วสว่าง (2548) ได้ศึกษา การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ในด้านการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ใช้เทคนิควิธีการในการวิเคราะห์และประมวลผล ลักษณะของการจัดระบบวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนของข้อมูลส่วนกลางจะใช้ โปรแกรมส่วนกลางสำเร็จรูป ในส่วนของข้อมูลเพื่อการบริหารจะใช้โปรแกรมจากส่วนกลางและ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับจันทร์พร เสงี่ยมพัตร์ (2549) ได้ศึกษาการจัดระบบ สารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าข้อมูลที่ได้วิเคราะห์แล้วเป็น ปัจจุบันและถูกต้องซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาในครั้งนี้ สำหรับ กิตติศักดิ์ เจริญศรี (2550) ได้ศึกษา การดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง พบว่าประมวลผลข้อมูลโดยใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ประมวลผลข้อมูลตามลักษณะงานของโรงเรียน ตรวจสอบผลและความถูกต้อง

ของการประมวลผลข้อมูล ประมวลผลข้อมูลได้ตรงตามเวลาที่กำหนด จัดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบ ในการประมวลผลข้อมูล กำหนดให้มีขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ได้ให้ ตรงกับวัตถุประสงค์ และประมวลผลข้อมูลโดยใช้เครื่องคิดเลข ในขณะที่ เทพฤทธิ์ วรรณมะกอก (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายสามัคคี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศส่วนใหญ่ได้แก้ไข ปรับปรุงเมื่อมีความผิดพลาดในการประมวลผลข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลก่อนการประมวลผลข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และตรวจสอบความถูกต้อง ในการ ประมวลผลข้อมูล ในขณะที่ นันทนา บริรักษ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าขาดบุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการประมวลผลข้อมูล ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการประมวลผลข้อมูล ขาดทักษะ เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ในการประมวลผลข้อมูล ส่วน วรรณ เอกตะ (2550) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่าได้ประมวลผล ข้อมูลทันตามกำหนดเวลาที่ใช้ข้อมูล ในขณะที่ สุชีรา จินดาวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา พบว่า ประมวลผลข้อมูลตาม ลักษณะงานของโรงเรียน มีขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล และกำหนดระยะเวลาในการประมวลผล ข้อมูล สำหรับ ปิยรัตน์ วงศ์เต็ง (2551) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 พบว่า ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการประมวลผล ข้อมูล ตรวจสอบผลของการประมวลผลข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอน ประมวลผลข้อมูลและกำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูล

ส่วนการดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่ นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเพื่อเผยแพร่ในโรงเรียน นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ ไปใช้วางแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนและนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้ไปใช้รายงานต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ตัดสินใจตามลักษณะงาน ในขณะที่ชวลิต แพนยอม (2547) ได้ศึกษาการจัดทำคู่มือปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียน บ้านท่าเมืองล้ง อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่ามีปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการนำข้อมูลไปใช้ ในการตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการ และนำไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียน สำหรับ อรุมา แก้วสว่าง (2548) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ได้นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการจัดทำแผนและการบริหาร งานในด้านการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศ พัฒนาและจัดหาสื่ออุปกรณ์อย่าง

เป็นระบบต่อเนื่อง ในขณะที่ จันทรพร เสงี่ยมพัศตร์ (2549) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศในรูปแบบการบรรยาย สำหรับ กิตติศักดิ์ เจริญศรี (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง พบว่า ได้กำหนดเวลารายงานการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนเป็นปัจจุบัน รายงานข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบวิทัศน์ รายงานผลความถูกต้องของและความน่าเชื่อถือของข้อมูล รายงานผลการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ รายงานข้อมูลในระบบเครือข่าย รายงานความสามารถของระบบเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อรองรับงานในปัจจุบันและรายงานผลในรูปแบบกราฟสถิติ ทำบทสรุปเกี่ยวกับความต้องการของการดำเนินงาน รายงานคุณภาพจากการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลในรูปแบบป้ายนิเทศ ส่วน นันทนา บรรณรักษ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษามก้อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนมากที่สุด สำหรับ วรรณ เอกตะ (2550) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ข้อมูลและสารสนเทศที่นำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน ส่วน สุชีรา จินดาวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา พบว่า ได้นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการประกันคุณภาพ เพื่อรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงาน และนำข้อมูลสารสนเทศรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ขณะที่การดำเนินงานระบบสารสนเทศด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้แฟ้มข้อมูล และเก็บในตู้เก็บเอกสาร จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้เอกสารรายงานข้อมูลสถิติและป้ายนิเทศ ซึ่งคล้ายกับ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ที่ได้กล่าวถึงการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศว่า เป็นการจัดเก็บทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนที่เป็นสารสนเทศไว้ในสื่อต่าง ๆ อย่างมีระบบ สะดวกต่อการค้นหาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ การจัดเก็บอาจจัดเก็บเป็นแฟ้มเอกสาร หรือ แฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ ตามศักยภาพของสถานศึกษา แต่ต้องคำนึงถึงระบบของการค้นหาให้สะดวกต่อการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การนำข้อมูลไปประมวลผลหรือไม่ รวมทั้งการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในงานต่าง ๆ การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบอาจจัดทำแฟ้มข้อมูล ทำเรียงลำดับในแต่ละแฟ้ม ในขณะที่กิตติชัย วิจิตรสุนทร (2541) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการด้านการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดลำปาง พบว่า ระบบการจัดเก็บและการค้นหาไม่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลและสารสนเทศที่จัดเก็บไม่เพียงพอ

กับความต้องการใช้ สำหรับ ประเสริฐ สุขสิงห์คลี (2541) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในยุคปฏิรูปการศึกษา : ศึกษากรณี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ไม่ได้จัดเก็บข้อมูลไว้ในแผ่นดิสก์เก็ต ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย และไม่มีสถานที่จัดเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นสัดส่วนการจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ ไม่ได้แยกแยะข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ไม่ได้จัดระบบการค้นหาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งคล้ายกับ สราวุธ สุตะวงศ์ (2541) ที่ได้ศึกษาการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย พบว่า ไม่มีระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ดี ขาดเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล สำหรับ จันทิรา จันทเลิศ (2548) ได้ศึกษาการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่าการจัดเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศโดยใช้แฟ้มข้อมูล ในขณะที่ อรุณา แก้วสว่าง (2548) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า ได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยเก็บรักษาข้อมูล และคล้ายกับ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์ (2549) ที่ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้ตู้เก็บเอกสารและจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้คอมพิวเตอร์ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้แฟ้มข้อมูล ส่วน กิตติศักดิ์ เจริญศรี (2550) ได้ศึกษาดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง พบว่า ได้จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบประจำในการจัดเก็บข้อมูล เก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศไว้ในที่ปลอดภัย เก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนโดยใช้วิธีเก็บเป็นแฟ้มข้อมูล จัดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศไว้เป็นสัดส่วน จัดระบบการรักษาข้อมูลสารสนเทศไว้เป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของงานโดยใช้วิธีเก็บไว้ในแถบแม่เหล็ก จัดระบบการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ และเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบสไลด์หรือวีดิทัศน์ เช่นเดียวกับ เทพฤทธิ์ วรรณมะกอก (2550) ที่ได้ศึกษาดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายสามัคคี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศทุกคนได้จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศไว้เป็นหมวดหมู่และจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้ตู้เก็บเอกสาร นอกจากนี้ส่วนใหญ่ได้จัดสถานที่ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้แฟ้มข้อมูล ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้อุปกรณ์บันทึก และจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในเครื่องคอมพิวเตอร์ ในขณะที่ วรรณ เอกตะ (2550) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่

เขต 3 พบว่าได้จัดระบบการค้นข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ส่วนสุชีรา จินดาวงศ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา พบว่าได้เก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนไว้ในแฟ้มข้อมูล มีห้องศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ และมีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้เก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษากิจการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหาร และครู ควรให้ความร่วมมือในการดำเนินงานระบบสารสนเทศ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนควรเข้ามาดูแล ติดตาม และให้ความช่วยเหลือในทุกด้าน
2. ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียน
3. ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานระบบสารสนเทศ วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่าย ระยะเวลา ในการดำเนินงานระบบสารสนเทศ
4. ควรจัดสถานที่สำหรับดำเนินงานระบบสารสนเทศไว้เป็นสัดส่วน
5. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือใช้ Focus Group
6. หากมีการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายอื่น ๆ ที่มีพื้นที่หรือลักษณะของกลุ่มเครือข่ายที่ใกล้เคียงกัน